

השבת של רבי נתמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב, סו)
טוב להגיד ולשיר נַחַן נַחַן נַחַן מאומן לזכות לכל הישועות

ארך אפים ורב חסד ... (שמות ל"ד, ו)

לפעמים מתייגע העובד את ה', מחמת שכבר סבל כמה יסורים וכו', ועל ידי זה יכול לפל לבחינת זקנה דסטרא אחרא ותשות כח, חס ושולם, על כן צריך להתחזק מאד במידת ארך אפים, להאריך אפו ורוחו על כל הגיעות והכבדות ולהתחיל בכל פעם מחדש; וזה בחינת 'ארך אפים לצדיקים'. וכן גם הרשעים, חס ושולם, צריכין גם כן להתחזק במידה זאת של ארך אפים, שלא יבלבל אותם רשעתם מלשוב לה' יתברך, ולא ירך לבבם ולא יהיה נחלש דעתם מרובי העוונות שלהם ומהנפילות, שכבר התחילו כמה פעמים קצת בעבודת ה' ונפלו, אף על פי כן יבטחו בחסדו הגדול ויאריכו אפם ורוחם על כל מה שעובר עליהם, ויתחזקו בכל פעם להתחיל מחדש, אולי יזכה מעתה לרחם על עצמו לעזוב דרכו ומחשבותיו, ולא יהיה זקן וחלוש כח בעיני עצמו לעולם; וזה בחינת 'ארך אפים לרשעים'. ושאר כל המדרגות ממילא כלולין בהם. (הלכות תפלין ה' - אות ח' לפי אוצר היראה - יראה ועבודה - ד')

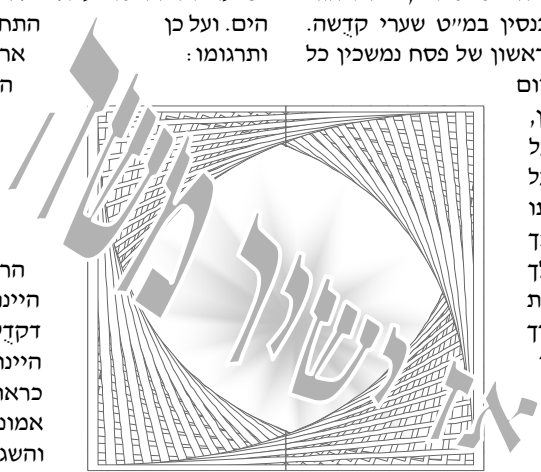
שלום לרחוק ולקרוב ... (ישעיהו נ"ז, י"ט)

בפסח אז הוא התחלת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, כי אז הוא יציאת מצרים, שיוצאין ממי"ט שערי טמאה וכנסין במי"ט שערי קדשה. ומבאר בכוננות ומובא כבר כמה פעמים, שביום ראשון של פסח נמשכין כל המחין, ואז הוא התקרבות גדול מאד; ואחר כך ביום שני, ראשון לספירה, אז מסתלקין המחין, ומתחילין לקבלם בהדרגה כסדר. ומובא בשם הבעל שם טוב ז"ל על זה, שהוא בחינת "הוא ינהגנו על מות", כמו שמוליכין את התינוק ומלמדין אותו לילך, שבתחילה מוליכין אותו בידים, ואחר כך פתאם מסלקין הידיים ממנו כדי שילמד לילך מעצמו כמו כן הוא בעבודת ה', שבתחילת ההתקרבות מסייעין להאדם ומוליכין אותו בדרך הישר, ועל כן אין חזק כתחילת החסידות! ואחר כך נופל מהתלהבות הזאת, כי מסלקין ממנו ההתלהבות שבא עליו מלמעלה ומניחין אותו לילך בעצמו, שזהו בחינת פסח וספירה כנ"ל. ועניין זה מתנהג עם האדם כמה וכמה פעמים אין מספר, בכמה וכמה בחינות שונות, וכמבאר בפנים.

וכל זה הוא בחינת "שלום לרחוק ולקרוב", כי ההתרחקות שמתחילין להרחיק אותנו כביכול ביום שני של פסח על ידי שנסתלקין המחין, והמצרים שהם הסטרא אחרא מתחילין מחדש לרדף אותנו, כל זה הוא רק בשביל התקרבות, בשביל שנתלה עינינו למרום, לצפות לישועת ה' ולצעק אליו יתברך באמת, כי ההתרחקות תכלית ההתקרבות, וכמבאר בפנים; כי אפילו כשיודע בנפשו שהוא רחוק מאד ממנו יתברך, אף על פי כן ידע כי כל זה הוא רק מצד עצמו, אבל מצד רחמיו וחסדיו הגדולים יתברך, עדיין הוא קרוב מאד אליו יתברך ויש לו תקוה עדיין לשוב ולהתקרב אליו יתברך באמת. וכן אפילו כשזוכה לאיזה בחינת התקרבות אליו יתברך, ואפילו לאיזה מדרגה גדולה של התקרבות, אף על פי כן צריך לידע כי עדיין הוא רחוק מאד ממנו יתברך, רק הכל בחסדי ה' שמקרב גם הרחוקים. וידיעה זו צריכין לידע, הן לעניין עבודת ה', בחינת לחמא דאורייתא, הן לעניין לחם ופרנסה גשמית גם כן, בבחינת "ממרחק תביא לחמה" - ממרחק דייקא (עיין אוצר היראה - 'ממון ופרנסה', אות נ"ח). ועל כן אסור לאכל הלחם מתבואה החדשה, עד יום שני של פסח אחר הקרבת העומר, שאז ממשכינן זה התקון של בחינת רחוק וקרוב, בחינת 'ההתרחקות תכלית ההתקרבות'. וזה בחינת העמר שעורים שמקריבין ביום שני של פסח, כי שעורים הוא מאכל בהמה, וכל זה להורות נפלאות חסדיו יתברך, שיכול להעלות ולקרב גם בחינת התרחקות כזה שהוא בחינת שעורים, מאכל בהמה, ואף על פי כן עולה לריח ניחוח. ועניין זה בעצמו הוא פליאה נשגבה ורחוק מדעתנו מאד, בבחינת "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" (קהלת ז', כ"ג), ועל ידי זה נמשך עלינו דעת, שנדע עצם התרחקותנו ממנו יתברך ושאינו לנו דעת, כמו בהמה ממש, בבחינת "ואני בער ולא אדע, בהמות הייתי עמך" (תהלים ע"ג, כ"ב), וזה בעצמו דייקא עיקר ההתקרבות, בחינת לרחוק ולקרוב הנ"ל, עיין פנים (הלכות שילוח הקן - הלכה ה, אותיות יג טו טז).

אשירה לה' כי גאה גאה .. (שמות ט"ו, א')

פרעה הוא בחינת גאות, שאמר "מי ה' וכו', ונאמר: "לי יארי ואני עשיתני". ועל כן הגאולה הייתה על ידי משה, שהיה ענו מאד מכל האדם, ואמר "ונחננו מה", בחינת תכלית השפלות והענוה האמתית. ועל כן עיקר גמר הגאולה היה על ידי קריעת ים סוף, שהפך ים ליבשה, שזה בחינת שבירת וביטול הגאות, כי עיקר הענוה הוא בחינת עפר, שיישים עצמו כעפר. והמים הם למעלה מהעפר, ושם מתחיל בחינת הגאות, שהוא בחינת המון ורעש גלי הים שרועשין ומתנשאים עצמם, שזה בחינת "אתה מושל בגאות הים" וכו'. אבל ה' יתברך שם חול גבול לים, שהוא בחינת יסוד העפר, שמשביר גאות הים בכל פעם ואינו יכול להתנשאות ולצאת מגבולו. ועל כן אז ביציאת מצרים שרדף פרעה אחריהם, שהוא בחינת גאות, על כן היה הנס על ידי קריעת ים סוף, שהראה להם ה' יתברך על ידי משה שיכול להפך ים ליבשה, שיהיה נעשה יבשה ועפר הארץ, שהוא בחינת ענוה, ממים רבים כאלה, ששם אחיות הגאות מאד. על כן הים ברובי מימיו והמון גליו ברח ונבקע מפניהם ונתהפך ליבשה וארץ, בחינת שפלות. ופרעה וחילו, שהם בבחינת גאות, נטבעו בתוכו וישוב עמלם בראשם, כי גאותם בעצמה הטביעה אותם במי הים. ועל כן התחיל השירה: "אשירה לה' כי גאה גאה", ארי אתגאי על גותיאי, כי עיקר קריעת ים סוף היה בחינת שבירת הגאות כנ"ל (הלכות ערלה הלכה ה', אות ה').

עצות ותפילות

על ידי ההתחזקות בשמחה בשלוש הרגלים, פסח שבועות וסכות, זוכים לאור הפנים, היינו לדעת גדול ואמתי שעל ידו מחיים את השכל דקדשה. ועל ידי שכל זה, זוכים להשגת אלקות. היינו שזוכים לאמונה שלמה ואמתית ול'יראת ה' כראוי, שאילו מכנים "השגת אלקות". כי על ידי אמונה ויראה שלמים מכירים את ה' יתברך והשגחתו הפרטית כראוי. כך מבאר בלקוטי הלכות. (עצות המבוררות - שלוש רגלים, א) עיקר השמחה היא מן המצוות. היינו שהשמחה שהאדם שמח בחכמה, גבורה ועשירות של עולם הזה, זוהי שמחה כוזבת, כי כל העשירות של עולם הזה מסתיימת ובוטלה ביום מותו. וכן לא נשאר לו מאום מחכמתו וגבורתו שהיה לו בימי חלו. אבל השמחה שזכה לשמח בקיום המצוות וביראת ה', זו נשארת לאדם לעולם ועד. כמבאר במסכת אבות (פרק ו'): "אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו' אלא תשובה ומעשים טובים בלבד". על כן עיקר השמחה שראוי וכדאי לאדם לשמח, הוא רק בעשר רוחני, היינו יראת ה' וקיום המצוות. ועיקר השמחה הוא בלב, שהאדם צריך להרגיש בלבו באמת את חשיבות ואת יקר יראת ה' וקיום המצוות. ועשירות גדולה ונשגבה מזו אינה קיימת, כי אלו הם טובה אמיתית לאדם בעולם הזה ובעולם הבא. גם אילו היה אדם מתבונן בגדלת הבורא יתברך, היה מרגיש כמה צריך לשמח בכל מצוה, בכך שהוא מקיים את רצון ה', היחיד הקדמון, הנצחי, יתברך שמו לנצח, שהוא המלך והמושל בכל העולמות. על כן צריך לשמח מאד בכל מצוה, רק בודאי צריך לקיימה לשם שמים. ועיקר השמחה של כל המצוות שעושים בכל השנה נאסף ומתקבץ בשלוש רגלים פסח שבועות וסכות. היינו, בימים טובים אלו זוכה האדם להרגיש את הקדשה והשמחה של המצוות שקיים בכל השנה. וזה הטעם של שמחת יום טוב, כי בימים טובים מתעוררת הקדשה והשמחה על של הנקדוה טובות של כל המצוות שעושים בכל השנה. היינו אפילו שאין עושים את המצוה בשלמות כראוי, אף על פי כן מצויה נקדה טובה במצוה, כמבאר בלקוטי מוה"ר"ן (חלק א' סימן רפ"ב) בתורה "אזמרה לאלקי בעודי". על כן צריך להתגבר ולשמח עם מעט הטוב המצוי בכל מצוה, ובפרט בימים טובים צריך בודאי להתחזק מאד בשמחה, כמבאר בפסוק

" ונתתי לכם את פסח - אבותיות 'פסח' "

(דברים טז, יז) "ושמחת בחגך". גם מסגלים הימים טובים לשמחה, כי אז מתעוררת ומתאספת השמחה של כל המצוות, כמבאר למעלה. וצריך לזכור כי שמחה גדולה מזו של קיום מצוות התורה ויראת ה', אינה קיימת, כמבאר בסעיף זה. (עצות המבוארות – שלוש רגלים, ב)

● ... ותרחם עלינו, ברחמיך הרבים ובחסידיך הגדולים, ותושיענו שזוכה לקבל את כל השלושה רגלים הקדושים שהם פסח שבועות סכות בקדשה גדולה ובחזרה רבה ועצומה מאד. ונוכה לכבד את כל הרגלים והימים טובים בכל מיני כבוד ועז ופאר, במאכל ומשתה וכסות נקיה, ובשבתה מן המלאכה, ובלב טוב ובשמחה גדולה, ובתפלה בכוונה עצומה והתעוררות נפלא, כראוי לאיש ישראלי להתפלל ולהתנהג ביום טוב קדש. ותזכנו ותעזרנו לעשות מצוות הרבה בכל השנה, בקדשה גדולה ובשמחה רבה. ונוכה שיתקבץ שמחת כל המצוות של כל השנה, לתוך הלב הקדוש שהם השלוש רגלים, ועל-ידי-זה נזכה לשמחת יום טוב באמת כרוצנו הטוב, כמו שכתוב: "ושמחת בחגך". ונוכה לשמח מאד מאד בחזרה רבה ועצומה בכל השלוש רגלים; "נגילה ושמחה בך", אשר בחרת בנו מכל העמים ורוממתנו מכל הלשונות, עד שזוכה לעלות לראות ולראות באור פני ה'. ותעזרנו לקיים כל המצוות הנהוגות בכל רגל אשר על ידם מעלין את השכינה שהיא בחינת ד' לאור הפנים, שהם: בפסח ארבע כוסות, בשבועות קבלת התורה שהוא סדר המשנה שהוא ארבע פעמים ביד כל אחד, בסכות ארבע מינים שבלולב. ● אנא ה', רחם עלינו וזכנו לקיים באמת ובשלמות כל המצוות הנוראות האלה במועדס ובזמנם בכל רגל ורגל, עם כל שאר המצוות הקדושות והנוראות שבכל רגל ורגל. ונוכה לקיימם בתכלית השלמות, בשמחה ובחזרה רבה ועצומה וביראה ובאהבה, באופן שזוכה להעלות את המלכות דקדשה אל אור הפנים המאיר בשלוש רגלים. ותזכנו לשוב בתשובה שלמה לפניך מתוך שמחה בכל הימים טובים. ותחנני ברחמיך הרבים לעשות תשובה שלמה אפילו על העוונות שאינם ידועים לי.

● רבונו של עולם, אתה ידעת כמה אני רחוק מקדשת ושמחת יום טוב הקדוש. חוס וחמל עלי ברחמיך הרבים, וזכני בחסידיך העצומים, שאזכה לקבל הימים טובים בקדשה גדולה ובשמחה רבה, עד שאזכה על-ידי קדשת ושמחת יום טוב, להעלות את המלכות דקדשה מבין הארבע מלכות ולהעלותה לאור פני ה'. ויקים מקרא שכתוב: צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. ונאמר: אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. ותזכני להמשיך עלי קדשת ושמחת יום טוב תמיד בכל השנה כלה, ואזכה לשמחה דקדשה תמיד, עד שאזכה להשגת אלקותך וידיעת רוממותך ותשוקת אמונתך באמת ובלב שלם, בשמחה ובטוב לבב, בקדשה ובטהרה גדולה... (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה ל')

(התקרבות ר' ישראל אודסר לרבנו ז"ל)

סיפור

● ... עכשיו אני רוצה לספר עוד על ר' ישראל (קארדורן), שהיה בבחינת "קדוש" בכל ימי השבוע ובבחינת "קודש" הקדשים" ביום השבת. הוא היה רואה את השבת ומרגיש אור השבת. הזמירות שלו והריקודים שלו היו נפלאים. והיינו רוקדים כל הלילה, ודבר זה היה חידוש גדול, כי לא ראו בשום חסידות ריקודים כאלו. אף ראיתי בו אמונה וביטחון, במידה שאין לשער ואין לתאר.

● ראיתי פעם במירון, עומד על הציון. והיה אז יום חורף והוא עמד כל היום על יד הציון. הוא עמד בצד אחד ואני עמדתי בצד השני וקראנו תהלים. הדיבורים היו גחלי אש ממש וביראה ובדבקות ובמתיקות כזו, שמעולם לא שמעתי תהלים כזה. ואף שדרך הבכיות שסוף סוף נגמר המקור, ואצלו היה כל הזמן, הולך ומתגבר, ודמעותיו שטפו את הציון, עד שהיה הציון רטוב, כאילו שפכו מים. כל זה ראיתי במו עיני.

● פעם, הלכנו למושב אחת, ובדרך היה שיטפון (שקורין "שבר עני") ונעשה כמו מבול והיה בור גדול, והיינו הולכים ובוססים ומנסים להציל את עצמנו, וכך עברו כמה שעות עד שראינו אור נר. נכנסנו, וכשראה בעל הבית את מצבנו, נתן לנו מיד בגדים להחליף והגישו לנו תה. ור' ישראל עמד להתפלל מערוב. חשבתי בלבי כי בלילה הזה ודאי לא יוכל לקום לחצות אחרי כל מה שעבר עלינו, כי אני, אף שהייתי אברך, לא הייתי יכול להניע אבר. סידרו לנו את המטה.

● והנה לא עבר הרבה זמן ור' ישראל התגבר כארי וקם. וחצות כזה שערך אז, לא ראיתי בכל ימי חיי. אחרי כן, נגש לשלחן והדליק נר. ואני התהפכתי על משכבי ולא יכולתי למצוא מרגוע לנפשי. עמדתי אף אני ונתקררתי ללדת בחפאי. וראיתי את השלחן רועד וכאילו היה מכוונה גדולה ועצומה הולך וזדעזע. ונראה עלי בושח וחרפה ונתיישתי לגשת אליו. התגברתי ונגשתי אליו, וראיתי כי פניו זוהרים. וכשראיתי את הצורה נסתלקתי מרוב בושה.

● בבוקר התפלל כדרכו ותיקון, והתפילה הייתה במתיקות כזו, שכל בני המושבה שיצאו לעבודה, נעצרו ליד הבית והיו מאזינים בחרדת קודש לתפילתו. ואני הייתי עמו בבית אחד. ואני חשבתי, פן עוד מעט יגווה, מרוב

מתיקות וביחוד כשאמר ברכות וקריאת שמע. הוא היה גווע כתינוק המגיע לכלל בכי-ה עצומה. אחר התפילה, נכנס הבעל הבית ועמד לפניו כמו בפני מלך, והכין לו שלחן מכל טוב וביקשו לבוא ולסעוד. ובני הבית, הנשים כיוסו את זרועותיהם בכל שבא לידם, במנבות וכיוצא בזה מרוב חרדת קודש. ר' ישראל אמר לבעל הבית שיסלח לו, כי אינו סועד אלא לחם ותה. ולא מחמת חשש של כשרות שהוא חושד, חס ושלום, אלא זהו מנהגו ...

(המשך יבוא בעזרת ה')

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

● [להדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל].. זה יותר מן הכל, מכל המצוות בכל התורה. כל מה שעושים בשביל רבנו, בשביל להכניס רבנו בעולם, זה עניין פלא כזה שלא היה מעולם. יבואו אליך עוד הרבה, עוד הרבה שילכו עם הספרים למכירה להכניס בכל בית. זה דבר קל וטוב.

אני אלך אתך ברגלים, אני הלכתי לבד ברגלים גם כשהרגלים היו חולים - והלכתי. עשיו אני צריך את הרגלים בכל יום ויום ללכת מבית לבית למכור הספרים. אנחנו נכבש ארבע בתים, חמשה בתים, נלך, יש הרבה בתים.

צריכים למלאות כל המדינה, כל מקום, בכל הישיבות ובכל מקום. יהיה כתוב בכל העתונים שיש עכשיו מודה חדשה בארץ ישראל - קלם ירצו רק למכור ספרי רבנו, יהיה מלא כל העולם עם הספרים, יהיה מלא, כל אחד צריך ספרים, כל אחד ואחד, גם-כן בשביל הילדים הוא צריך ספרים, בשביל הילדים והילדות. יהיה פרנסה וכל טוב. יהיה זמן כזה, זה יבוא, זה הולך ומהר, זה יתגבר בכל יום יותר ויותר ויותר.

הילדים יבואו ויאמרו: "אולי יש ספר יספורי מעשיות? אנחנו רוצים לקרא. תן לי, תן לי, תן לי.."

יהיה מחלקת, כל אחד יאמר: "אני באתי קדם!" וכשלא ידעו מי בא קדם, אז יצטרכו לבדק ולברר. יהיה שמח בכל הרחובות, בכל מקום. יהיה שמח מאד, ירקדו, רק ירקדו!

צריכים כמה מכוניות ותלמידים שילמדו נהיגה, צריכים לכתב על האוטו: "מודה חדשה, מכירת ספרי רבנו נחמנו!" זה דבר חדש.

אנחנו צריכים ללכת בכל המקומות, בכל ירושלים ובכל ארץ ישראל, להודיע להודיע להודיע.. הם [השקרנים] לא יודעים מה להודיע, אנחנו ברוד ה' כבר יודעים מה יש להודיע...

ישנו חבר אחד שיש לו אוטו, בלילה הוא לא צריך אותו, אז הוא יכול לתת לנו את האוטו שלו. אפילו ביום - מתי שהוא לא צריך הוא יתן. נסע בכל ארץ ישראל כל היום וכל הלילה עם רמקול ונשמיע נגונים ונעשה רעש, נעשה רעש שיש רבי נחמן מברסלב בעולם. וגם מי שיודע לנגן, נגונים זה טוב מאד, רק העיקר הוא האמת. אמת ואמונה. וגם-כן אנחנו יכולים לרקד בכל הרחובות, בכל מקום, בכל עיר, בכל כפר. ברמזורים כשיש אור אדם אז נעמד גם-כן ונרקד.

אנחנו צריכים לשמח ולרקד בכל מקום!..

אנחנו ישינים, מדוע שנישן? צריכים להודיע, לפרסם את האמת, זה מתקבל. נקבל נפשות אמתיים שיבואו ונרקד ונשורר ונזמר.. כל אחד צריך לעשות מה שהוא יודע, מה שהוא יכול. הוא מתיב! כל אחד מישראל, כל עם ישראל - הוא חייב! אם לא - אז נחשב כמו שהוא עשה כל הצרות, העיכוב הגאָלה וכל הצרות שאנחנו סובלים. כן, אם הוא יודע לעשות ולא עושה, אז זה דומה כאילו הוא הרג והוא הביא את היטלר וכל הצרות שבעולם. ואם הוא עושה - אין גבול לשכר, השכר בא אחר-כך. נו, מה שיודעים צריכים לעשות, כן...

(ספר אפי הנחל א' - מכתב ג)

מכתב

● ב"ה, י"ט אלול תשי"ח, תל-אביב.

לאיש משכיל, הדורש ומבקש הפלטיין (ההיכל) של אמת, שלום רב. ברודער האלט זיך, לאז זיך ניט אפ [אחי היקר, אחז עצמך ואל תרפה]. חזק ונתחזק ואל נהיה כפיל גדול וכגמל, אפילו כשמשכהו בחטמו העכבר - לא יבעט בו, וכל זה מחמת שטות שאינו יודע מכחו, אבל נפשי הפקחת וחזקה, אזר נא כגבור חלציק, וחגר בעז מתניך לעוף כנשר אל הצדיק האמת שהוא בחינת משה-משיח, המרפא כל חלי ואיש מכאובות, עוור ופסח, צרוע ונגוע. מוציא נפשות משאל תחתיות, מהפך ירידות לעליות, וזדונות לזכויות. אשרי למי שזוכה להתקרב בעודו בחיים חיותו לצדיק האמת, אשרי לו, אשרי לחקו. לוי הבעל-דבר שם לבו על זה מאד עכשיו לבלבל את העולם, כי ישראל הם עכשיו קרובים אל הקץ מאד ויש עכשיו לישראל גאוננים גדולים וכסופין גדולים לה' יתברך, אשר לא הייתה כזאת בימי קדם, וכל אחד נכסף מאד לה' יתברך. על-כן הערים הבעל-דבר והכניס מחלקת בין הצדיקים, והקים בעולם מפרסמים הרבה של שקר, עד שאין אחד יודע היכן האמת, על-כן צריכים להרבות בתפלה ותחנונים מאד, לזכות להתקרב להצדיק האמת.

שבת שלום

תרומות בכל סניפי הדואר, חשבון מספר 7-2255-89 מערכת 054-8429006 או 054-8484486

מכתבים ת.ד. 27100 ירושלים 91270 / שידיכי מצוה 02-5824048 (13:00-15:00) דואר' Shabat.Breslev@gmail.com / הורדת-הדפסת עלונים (ארכיון) www.nanach.org/parsha